

LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, J. Tumo-Vaižganto g. 2, 01108 Vilnius, tel. + 370 5 236 2444, faksas + 370 5 236 2626

El. p. urm@urm.lt, <http://www.urm.lt>

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188613242

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

- - Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ DĖL PREKYBINIO IR EKONOMINIO BENDRADARBIAVIMO SUSITARIMŲ SU RUSIJOS FEDERACIJA IR BALTARUSIJOS RESPUBLIKA DENONSAVIMO PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių įstatymo 14 straipsnio 2 dalimi, parengė ir teikia šiuos Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų projektus (toliau – Nutarimų projektai):

1) Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Rusijos Federacijos Vyriausybės susitarimo dėl prekybinių ir ekonominių santykių denonsavimo“ projektą;

2) Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Baltarusijos Respublikos Ministrų Kabineto susitarimo dėl prekybinio ir ekonominio bendradarbiavimo denonsavimo“ projektą.

Teikiamų Nutarimų projektų tikslas – denonsuoti 1993 m. lapkričio 18 d. Vilniuje pasirašytą ir 1995 m. sausio 18 d. įsigaliojusį [Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Rusijos Federacijos Vyriausybės susitarimą dėl prekybinių ir ekonominių santykių](#) (toliau – Susitarimas su Rusija) ir 1994 m. gruodžio 13 d. Vilniuje pasirašytą ir 1995 m. vasario 23 d. įsigaliojusį [Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Baltarusijos Respublikos Ministrų Kabineto susitarimą dėl prekybinio ir ekonominio bendradarbiavimo](#) (toliau – Susitarimas su Baltarusija).

Abiejų Susitarimų tikslas buvo skatinti tarpvalstybinius prekybinius ir ekonominius santykius ir plėtoti bendradarbiavimą šiose srityse. Susitarimų tikslams įgyvendinti buvo įsteigtos dvišalės komisijos, kurių posėdžiai neberengiami nuo 2011 m. (su Rusija) ir nuo 2015 m. (su Baltarusija). Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvai tapus Europos Sąjungos valstybe nare neteko galios Susitarimo su Rusija 2, 3, 4, 6 ir 7 straipsniai, kuriuos pakeitė atitinkamos Partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo, nustatančio Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Rusijos Federacijos partnerystę, pasirašyto Korfu 1994 m. birželio 24 d., nuostatos.

Užsienio reikalų ministerijos nuomone, atsižvelgiant į geopolitinę situaciją – besitęsiančią beprecedentę Rusijos ir jos bendrininkės Baltarusijos karinę agresiją prieš Ukrainą ir šiurkščiai pažeidžiamą tarptautinę teisę, taip pat į tai, kad praktikoje tarpvalstybinis prekybinis ir ekonominis bendradarbiavimas su valstybėmis agresorėmis yra visiškai sustabdytas ir neįmanomas, Susitarimus yra tikslinga denonsuoti.

PRESIDENCY OF LITHUANIA
Council of Europe
May – November 2024

LIETUVOS PIRMININKAVIMAS
Europos Taryba
2024 m. gegužės – lapkričio mėn.

Pagal Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių įstatymo 14 straipsnį, Lietuvos Respublikos tarptautinė sutartis denonsuojama vadovaujantis jos nuostatomis, tarptautinės teisės normomis ir šio įstatymo nustatyta tvarka, t. y. denonsuoti neratifikuotiną tarptautinę sutartį nusprendžia Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Susitarimuose numatoma galimybė vienašališkai juos nutraukti. Susitarimo su Rusija 13 straipsnyje nustatyta, kad jis galios penkerius metus automatiškai pratęsiant kitiems penkerių metų periodams iki tol, kol viena iš Šalių raštu nepraneš diplomatiniais kanalais apie savo norą nutraukti šį Susitarimą; tuo atveju Susitarimas nustos galioti po šešių mėnesių nuo tokio pranešimo gavimo datos. Susitarimo su Baltarusija 15 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad Susitarimas galios 5 metus, automatiškai pratęsiant jį vienerių metų laikotarpiui, o šio straipsnio 3 dalyje – kad Susitarimas netenka galios nuo tos dienos, kai viena iš Šalių pateiks raštišką pranešimą apie norą nutraukti Susitarimą, bet ne vėliau kaip pirmaisiais penkmečio metais ir per šešis kitų metinių laikotarpių mėnesius.

Priėmus Nutarimų dėl denonsavimo projektus, diplomatiniais kanalais bus pranešta Rusijai ir atitinkamai Baltarusijai apie sprendimą nutraukti Susitarimus. Kadangi bendradarbiavimas pagal Susitarimus praktiškai nevyksta ir Susitarimų nuostatos yra nebeaktualios, Lietuvai vienašališkai nutraukus Susitarimus neigiamų pasekmių nenumatoma.

Priėmus Nutarimų projektus taip pat bus rengiami teisės aktų projektai dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. kovo 9 d. nutarimo Nr. 186 „Dėl Dvišalės Lietuvos ir Baltarusijos prekybinio ir ekonominio bendradarbiavimo komisijos Lietuvos dalies“ ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 13 d. nutarimo Nr. 1441 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Rusijos Federacijos Vyriausybės dvišalės komisijos pirmininko, atstovaujančio Lietuvos šaliai, paskyrimo“ pripažinimo netekusiais galios.

Nutarimų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų, atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Nutarimų projektuose naujų terminų, vertintinų Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo nustatyta tvarka, nėra.

Nutarimų projektai buvo paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS). Visuomenė galėjo teikti pastabas ir pasiūlymus dėl Nutarimų projektų 10 darbo dienų nuo jų paskelbimo. Savo poziciją dėl Susitarimų denonsavimo išsakė Lietuvos žemės ūkio bendrovių asociacija ir Lietuvos pramonininkų konfederacija. Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijos ministerija papildomai šiuo klausimu užklausė Lietuvos pramonininkų konfederacijos, Lietuvos inžinerinės pramonės asociacijos, Lietuvos verslo konfederacijos, Lietuvos darbdavių konfederacijos, Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijos, Vilniaus prekybos, pramonės ir amatų rūmų nuomonės ir savo išvadoje pateikė apibendrintą informaciją apie šių institucijų išsakytas pozicijas.

Atsiliepdami į Lietuvos žemės ūkio bendrovių asociacijos 2024 m. vasario 26 d. rašte Nr. 5-3273 pateiktą pasiūlymą („būtina analizė ir LR Seimo nuomonė, kaip sutarčių denonsavimas koreliuos su 2002 m. lapkričio 12 d. LR Seimo patvirtinta „Valstybės ilgalaikės raidos strategija“ bei 2002 m. gegužės 28 d. LR Seimo patvirtinta „Nacionalinio saugumo strategija“), informuojame, kad dėl neratifikuotinių Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių denonsavimo sprendžia Vyriausybė. Užsienio reikalų ministerijos nuomone, Susitarimų nutraukimas atitinka Nacionalinio saugumo strategiją, kuri buvo pakeista Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. gruodžio 16 d. nutarimu Nr. XIV-795. Susitarimų su valstybėmis agresorėmis, pagal kuriuos bendradarbiavimas praktiškai nevyksta ir jų nuostatos yra nebeaktualios, tolesnis galiojimas neteikia Lietuvai politinės ar ekonominės naudos.

Atsakydami į Lietuvos pramonininkų konfederacijos 2024 m. vasario 27 d. raštu Nr. S.65 išreikštą pritarimą siūlymui denonsuoti Susitarimus ir patarimą šį žingsnį derinti su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis, informuojame, kad Užsienio reikalų ministerija šiuos klausimus nuolat koordinuoja su valstybėmis partnerėmis.

Nutarimų projektai suderinti su Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų, Energetikos, Finansų, Susisiekimo, Teisingumo, Vidaus reikalų ir Žemės ūkio ministerijomis. Pritarimą dėl Susitarimų denonsavimo tikslingumo taip pat išreiškė Muitinės departamentas prie Lietuvos

Respublikos finansų ministerijos. Į Teisingumo ministerijos redakcines pastabas dėl Nutarimų projektų atsižvelgta.

Teisės aktų projektus parengė Užsienio reikalų ministerijos Tarptautinės teisės grupės (vadovė Ingrida Bačiulienė, tel. + 370 706 52 910, el. p. ingrida.baciuliene@urm.lt) teisininkė Agnė Jonuškienė (tel. + 370 706 52 511, el. p. agne.jonuskiene@urm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo dėl Susitarimo su Rusija denonsavimo projektas, 1 lapas.
2. Nutarimo dėl Susitarimo su Baltarusija denonsavimo projektas, 1 lapas.
3. Institucijų išvados, 19 lapų.
4. Lietuvos žemės ūkio bendrovių asociacijos raštas, 1 lapas.
5. Lietuvos pramonininkų konfederacijos raštas, 1 lapas.

Užsienio reikalų ministras

Agnė Jonuškienė, tel. + 370 706 52 511, el. p. agne.jonuskiene@urm.lt